

Landbruksnytt

Østre Toten kommune • juni 2023

Nytt om tilskudd til produksjonssvikt

I ordningen tilskudd til produksjonssvikt skal **du varsle kommunen så fort skaden har eller vil kunne oppstå**, slik at vi kan kontrollere arealet på et tidspunkt der det er mulig å se klimaskaden. Tidligere kunne man ringe eller sende oss en e-post om dette, men nå har det kommet et digitalt meldeskjema som du må sende inn for å varsle oss.

[Her er lenke til meldeskjemaet](#). Du må logge inn via Altinn før du kommer til siden med skjemaer. Der velger du meldeskjema for den vekstgruppen du ønsker å sende inn varsel på. Ønsker du å varsle produksjonssvikt for flere vekstgrupper, må du sende inn flere meldeskjemaer.

Vær oppmerksom på at **en melding ikke er det samme som en søknad**, så du må fortsatt huske å sende inn søknad. **Søknadsfrist er 31. oktober**, og [søknadsskjemaet finner du her](#).

Ellers er tilskuddsordningen som tidligere (per dags dato). For gras (for foretak med husdyr og grovfôr til salg), korn og annet frø til modning er maks tilskudd 750 000 per vekstgruppe. For frukt, bær, grønnsaker og potet er maks tilskudd 1 500 000 kroner per vekstgruppe. Beregnet erstatning under 5 000 kroner utbetales ikke.

[Statsforvalteren i Innlandet](#) har skrevet litt om det nye meldesystemet, og har i tillegg informasjon spesielt rettet mot til foretak med grovfôr til egne husdyr. Det anbefales at alle med husdyr leser denne informasjonen.

[Landbruksdirektoratet følger situasjonen nøye, og har økt sin beredskap](#). De vil fremover ha regelmessige møter med offentlig og privat sektor for å få et bedre bilde av situasjonen og foreslå tiltak. Det er foreløpig ikke anledning til å slå kornet som fôr, få erstattet dette som korn og søke produksjonstilskudd på korn. Statsforvalteren i Innlandet skrev i en e-post til kommunen nylig at de håper på en rask avklaring på dette fra Landbruksdirektoratet. I 2018 ble det åpnet for en slik løsning.

⇒ [Mer informasjon: Landbruksdirektoratets nettside](#)

⇒ [Kontakt: Marte Marie Taralrud](#)

Bondens nettverk – når du trenger støtte!

En bonde har et stort ansvar hver eneste dag. Alle bønder kan oppleve en situasjon eller hendelse som gjør at det er vanskelig å håndtere alt alene. Bønder opplever de samme utfordringene som folk flest, for eksempel skilsmisse, sykdom, stress og vanskelige økonomiske situasjoner.

Derfor har vi nå etablert *Bondens nettverk* i Østre Toten. Dette er et lavterskeltilbud for bønder som trenger støtte. Står du selv i en vanskelig situasjon, eller du er bekymret for noen andre? Ikke nøl med å ta kontakt!

Les mer om Bondens nettverk her: www.ototen.no/bondensnettverk

Frist for befaring av ferdige nydyrkingsarealer

Landbrukskontoret har tidligere innført frister for å melde inn nye arealer som ønskes godkjent som innmarksbeite og ferdige nydyrkingsarealer. Dette ble gjort for at vi skal kunne garantere at endringene blir klare til søknadsfristene for regionalt miljøtilskudd og produksjonstilskudd. [NIBIOs gårdskart](#) danner grunnlaget for tilskuddsutmålingen.

Det omsøkte arealet skal befares på barmark, og kommunen skal innhente nødvendige uttalelser fra for eksempel regional kulturmyndighet og Statsforvalteren. Befaringer blir ikke gjennomført etter 1. november. Hvis snøen kommer tidligere enn dette, må denne datoen også fremskyndes.

⇒ Kontakt: [Eirin S. Trannum](#)

Hvis du ønsker ferdiggodkjenning på arealer som er tatt i bruk i årets vekstsesong, må søknaden leveres i god tid før fristen som er **1. august**. Arealet vil da bli befart før september, slik at dette er klart til ny søknadsomgang. Kartet blir låst i tilskuddsordningen for regionalt miljøtilskudd i begynnelsen av september. Behandling av nydyrkingssaker tar tid, da det er mange momenter som skal vurderes.

Det vil ikke bli foretatt befaringer i den perioden det er ferieavvikling.

Kravet om å søke nydyrking gjelder godkjenning av plan for fulldyrking og overflatedyrking av udyrket mark, og for gjenoppdyrking av jordbruksareal som har vært ute av drift i over 30 år. For alle nydyrkingstiltak skal du som søker vurdere om tiltaket må konsekvensutredes. Du som søker må selv bære kostnadene ved å gjennomføre undersøkelsen. Utredningen må følge anerkjent metodikk, og utføres av personer med relevant faglig kompetanse.

Nydyrkingsarealet kan ikke ligge i kantsone mot vassdrag. Det må da settes igjen en vegetasjonssone mot vassdraget.

Søknadsskjema og mer informasjon finner du på [Landbruksdirektoratets nettsider](#).

Tilskudd: Drenering av jordbruksjord

God drenering er avgjørende for å kunne øke produksjonen, og et viktig tiltak for å tilpasse jordbruket til et klima med stadig kraftigere og hyppigere nedbørsperioder. God drenering reduserer erosjonsfaren, og bidrar til bedre vannkvalitet i nærliggende vassdrag. **Hvis du leier eller eier jordbruksareal som tidligere er grøftet, kan du søke tilskudd til drenering.** Dette gjør du [elektronisk via Altinn](#).

⇒ *Kontakt:* [Eirin S. Trannum](#)

For å få utbetalt tilskuddet, må du sende inn en skriftlig anmodning. Dette kan du gjøre når du har fått innvilget dreneringssøknaden og kan dokumentere at arbeidet er

gjennomført. Vi ønsker at du ber om utbetalingen digitalt. Husk å legge ved det obligatoriske rapporteringsskjemaet, som du finner på [Landbruksdirektoratets nettside \(se punkt 4\)](#).

Tilskudd til drenering av jordbruksjord, avgrenset til systematisk grøfting, profilering og omgraving, utgjør 2 500 kroner per dekar. Ved annen grøfting kan det gis 38 kroner per løpemeter grøft, begrenset oppad til 2 500 kroner per dekar.

Informasjon fra Landbrukstjenester Hadeland-Toten SA

Tilgang på avløser, både til ferie og ved sykdom, er viktig for bondens ve og vel. Landbrukstjenester Hadeland-Toten er en av aktørene som er med i Bondens nettverk. Bruk dem, slik at det finnes avløsere i beredskap hvis noe uforutsett skulle skje. Under finner du informasjon fra avløserlaget.

Landbrukstjenester Hadeland-Toten SA tilbyr landbruksvikarer/avløsere, og dekker området Østre Toten, Vestre Toten og Hadeland. Kontoret ligger på Eina, og er åpent mandag til fredag kl. 9 til 15.

Vi mangler landbruksvikarer som kan settes inn ved sykdom. For at vi skal ha nok landbruksvikarer til dette, må vikarene også ha arbeid i perioder der det ikke er sykdom. Vi oppfordrer derfor flere bønder til å bruke avløserlaget, uansett hva som er årsaken til at du trenger avløser. Da bidrar du til at vi kan bygge opp en god avløserberedskap.

Avløserlaget har ansvarsforsikring, som du som enkeltpersonsforetak ikke får tegnet. Denne dekker skader på dyr, maskiner og bygninger som skyldes uhell fra avløseren. Ved uhell vil du kun betale en egenandel på 4 000 kroner. Vi kan hjelpe medlemmene med alt det administrative rundt lønnsutbetalinger, og bistå med å sende inn søknader om tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel.

For mer informasjon, kontakt Anita Ødegård på tlf 95 92 48 90/e-post anita@hadelandavloserlag.no

Videreføring av strømstøtte

På [Landbruksdirektoratets nettside](#) står det nå at strømstøtteordningen videreføres i sommer.

For jordbruksforetak vil tidligere innsendt søknad om strømstøtte fortsatt gjelde. Det er derfor ikke nødvendig å søke på nytt hvis du allerede har søkt på ordningen, som gjaldt fra og med april 2022. Er det noen endringer må du informere Landbruksdirektoratet om dette.

Veksthus og vanningslag må sende inn ny søknad for å få strømstøtte for ny periode. [Kontakt Landbruksdirektoratet hvis du har spørsmål.](#)

Regionalt miljøtilskudd i jordbruket (RMP)

Regionalt miljøprogram skal bidra til å ivareta jordbrukets biologiske mangfold, kulturlandskap, kulturmiljøer og -minner. Ordningen er også viktig for å redusere bruken av plantevernmidler, utslipp til luft og avrenning til vann fra jordbruket.

Søknadsfristen er **15. oktober for jordbruksforetak** og **15. november for beitelag**. Søknadsskjemaet åpner 15. september. Vi anbefaler å starte søknadsprosessen tidlig, i tilfelle det skulle dukke opp spørsmål eller du trenger hjelp. På [Landbruksdirektoratets nettsider](#) finner du informasjon om innhold og utfylling av søknad.

Det har i år blitt innført **tre nye miljøtiltak** og gjort noen endringer i de eksisterende tilskuddene.

For mer informasjon om endringene som har blitt gjort, se [Statsforvalteren i Innlandets nettsider](#).

⇒ *Kontakt: [Eirin Trannum](#)*

Jordvanning fra elver og bekker

Så langt i sommer har det vært veldig lite nedbør, og det er stort behov for jordvanning. Vi minner om at alle som tar ut vann fra et vassdrag har plikt til å ta hensyn til at det også er andre som har behov for vann lenger nedover i vassdraget.

Det er ikke lov til å ta ut vann uten at det opprettholdes en minstevannføring i vassdraget. Det er heller ikke tillatt å demme opp en elv eller bekk for å kunne ta ut vann.

Hvis det fortsatt blir lite nedbør utover sommeren, kan det i verste fall bli så lite vann at det blir lagt restriksjoner på jordvanning fra elver og bekker.

Vannressursloven har regler om prioritering og fordeling av vann ved ekstrem tørke. Statsforvalteren i Innlandet kan fatte vedtak om fordeling og gjennomføring av vannuttak i knapphetssituasjoner. Prioriterte formål er vannuttak til husholdninger og til dyrehold. I slike vurderinger tas det også hensyn til allmenne interesser, for eksempel fisk.

Det er greit å være oppmerksom på at jordvanning ikke er blant de formålene som er prioritert i vannressursloven hvis det blir knapphet på vann i vassdragene.

Skogfond og tilskudd

⇒ *Kontakt: [Åse Marit Skjølås](#)*

Fra juni 2023 er det ny rutine for utbetaling av skogfond. Nå er det krav om at to personer godkjenner utbetalingene (tidligere var det bare nødvendig med én). Det vil derfor ta noen dager mer enn tidligere før godkjenning er klar. Vi vil fortsatt gjøre det vi kan for at utbetaling skjer så raskt som mulig.

Etter bevilgning av tilskuddsmidler til kommunen i 2023 gis det inntil 35 prosent tilskudd til ungskogpleie og 30 prosent til markberedning, grøfte-/bekkerensk i skog og kunstig kvisting. Tiltak som er berettiget tilskudd vil bli behandlet fortløpende med utbetaling som tidligere, men tilskudd vil først bli godskrevet skogfondskonto mot slutten av året (i desember) når vi ser totalbehovet for tilskudd.

Tilskudsbevilgningen har vært høy over flere år, og vi har vært heldige og blitt bevilget ekstra midler. Det vil vi ikke få i år, siden alle midlene nå er fordelt til kommunene. Derfor må vi fordele de midlene vi har fått best mulig til flest mulig, og venter mot slutten av året med å godskrive skogfondkonto. Dette er i tråd med kommunens retningslinjer for NMSK-tilskudd.

Hvis det viser seg at behovet er større enn tildelte midler, kan tilskuddssatsen bli redusert, slik at flest mulig får tilskudd. Krav som leveres inn senere enn 1. desember kan ikke forvente å få tilskuddssats for 2023.

For de som har bestilt og søkt tilskudd til ny skogbruksplan har tilskuddet blitt godskrevet skogfondkontoen. Dette kommer ikke tydelig frem på vedtaksbrevet for betaling/refusjon ved bruk av skogfond til dekning av kostnaden for skogbruksplan.

Vilt

Østre Toten Utmarkslag (ØTU) søkte i vår om ny bestandsplan for elg og hjort. Godkjenning av denne er nå gitt av kommunen. Det kan i de neste fem årene skytes 80 elg pr år og 30 hjort pr år. ØTU har også søkt om fri kvote på rådyr, som det er gitt godkjenning til.

Det oppfordres fortsatt til økt avskyting av rådyr da vi har hatt veldig mange dyr som er påkjørt eller vært syke og avmagret i slutten av vinteren i år. Det er et tegn på at vi har en for stor rådyrstamme, som tåler å beskattes hardere enn det som har vært gjort de siste årene.

Mange opplevde også å se mer elg i vinter. Flere dyr trakk ned i bygda på grunn av store snømengder oppe i høyden og lite tilgang på mat der. Det er også en liten økning i stammen, men ikke så mye at det forsvarer en vesentlig økning i avskyting. Det er tatt høyde for å ta ut noen flere dyr i ny bestandsplan.

Restaurering av natur langs bekker og elver i jordbruksområder

- Statsforvalteren søker prosjektdeltakere

2020-2030 er FN's tiår for naturrestaurering. Statsforvalteren i Innlandet ønsker nå å sette fokus på naturrestaurering langs vassdrag i jordbruksområder. De vil gjerne komme i kontakt med gårdbrukere i Østre Toten for frivillig samarbeid om et pilotprosjekt. Aktuelle tiltak i prosjektet kan være for eksempel å forbedre eller utvide kantsoner, eller å gjenskape et mer naturlig vannløp der det er gjennomført kanalisering.

Gode kantsoner har mange viktige funksjoner. De bidrar blant annet til å redusere tapet av matjord, og til mindre forurensningen av vassdragene våre. Kantsoner er også viktige leveområder for mange dyre- og plantearter, og gir næring og skygge for fisken i vassdraget.

Prosjektet vil gi økt kunnskap om hvordan det er mulig å restaurere natur som har gått tapt i jordbrukslandskapet, samtidig som vi fortsatt skal ha en effektiv jordbruksproduksjon. Blant annet vil fordeler og ulemper ved ulike løsninger være viktig å prøve ut i praksis.

Kan du tenke deg å vite mer om prosjektet? Ta kontakt med Inger Lise Willerud i Østre Toten kommune (ilw@ototen.no/telefon 982 90 269) eller Stig Horsberg hos Statsforvalteren i Innlandet (stig.horsberg@statsforvalteren.no/telefon 61 26 61 50).

Ferietid på landbrukskontoret

Det er snart ferietid. Her er en oversikt over hvilke uker vi på landbrukskontoret har fri i sommer:

- Ada Engødegård: uke 29-31
- Åse Marit Skjølås: uke 29-32
- Eirin Trannum: uke 27-30
- Marte Marie Taralrud: uke 28-31

VIKTIGE (SØKNADS)FRISTER

- ⇒ **01.08.** Melde inn arealer for nydyrking
- ⇒ **15.09.** Tilskudd til gjødsling av skog
- ⇒ **15.10.** RMP – jordbruksforetak
- ⇒ **31.10.** Tilskudd ved produksjonssvikt
- ⇒ **15.11.** RMP – beitelag
- ⇒ **25.11.** Tilskudd til tettere planting
- ⇒ **25.11.** Tilskudd til miljøtiltak i skog

Kontakt oss!

Østre Toten kommune, plan- og næringsenheten, telefon 611 41 500.

For informasjon om hovedansvarsområder for den enkelte ansatte, se [kommunens nettside](#).

Ada Engødegård, jordbrukssjef
ada.engodegard@ototen.no
tlf 468 36 982

Eirin S. Trannum, saksbehandler landbruk
eirin.trannum@ototen.no
tlf 468 41 498

Marte Marie Taralrud, fagleder landbruk
marte.marie.taralrud@ototen.no
tlf 468 55 927

Åse Marit Skjølås, skogbrukssjef
ase.marit.skjolas@ototen.no
tlf 468 44 731

Vi ønsker alle en riktig god sommer!

